

Ekonomski fakultet u Podgorici

Analiza berzanskog poslovanja

P3: Kako citati berzanske izvještaje

Dr Saša Popovic

Finansijsko izvještavanje

Finansijsko izvještavanje:

- štampani mediji (*The Wall Street Journal, The Financial Times, New York Times, USA Today, Investors Daily, Barron's...*)
- elektronski mediji (televizija, radio, internet)

Informacija je resurs - raspoloživo, a neiskoriceno dobro

Raspoloživost berzanske informacije je kritično važna za investitore

Obezbijediti pravovremen i potpun pristup informacijama svim zainteresovanim

Berzansko izvještavanje:

- o akcijama i obveznicama**
- o investicionim fondovima**
- opšta tržišna kretanja (indeksi)**
- nacionalno, internacionalno i globalno izvještavanje**

Finansijsko izvještavanje primjer za individualne akcije

1		2	3	4	5	6	7		8	9
52 WEEKS		STOCK	DIV	Yld %	P/E ratio	Sales 100s	HIGH	LOW	CLOSE	CHG.
HIGH	LOW									
2 ^{1/2}	3 ⁴ / ₄	Digicn wt	7	1 ⁷ / ₈	1 ³ / ₄	1 ⁷ / ₈	+1/8
40	26 ¹ / ₈	EGG	.48	1.3	20	x219	38	37 ¹ / ₂	37 ³ / ₄	+1/4
31 ⁵ / ₈	21 ¹ / ₄	E-Syst	.50	1.8	14	156	28 ¹ / ₂	28	28 ¹ / ₈	-3/8
30 ⁷ / ₈	20 ¹ / ₂	Echlin	.88 ^e	3.3	12	111	27 ¹ / ₄	26 ⁷ / ₈	27	+1/4
47	43	Ensch pf	4.18	9.5	..	3900	44	44	44	..
1	9 ⁹ / ₃₂	vjFairfd	120	7 ⁷ / ₁₆	3 ³ / ₈	13 ¹³ / ₃₂	+1/32

Kako citati berzanski izvještaj

Kolona 1. Najveća cijena placena za EEG tokom protekle 52 nedelje (godinu dana) bila je 40 USD po akciji. Najniža cijena bila je 26,125 USD.

Kolona 2. Skraćeno ime kompanije o čijim se akcijama izvještava. "E Syst" (E-Systems). Ako nema nikakve druge oznake radi se o običnim akcijama. Ali, "Digicon **wt**" je *warrant*, dok je "Ensch **pf**" preferirana akcija. Oznaka **vj** Fairfda znači da je kompanija Fairfield Corp. u postupku bankrotstva.

Kolona 3. "Div." iznos dividende isplaćen vlasniku akcije na godišnjem nivou. E-Systems Company isplatila je protekle godine 50 centi dividende na godišnjem nivou. Kada postoji oznaka **e** (kao u Echlin's .88**e**), radi se o očekivanoj dividendi.

Kolona 4. "Yld.%" znači prinos: tekuća godišnja dividenda podijeljena sa cijenom akcije na zatvaranju, izraženo u procentima. E-System's-ova dividenda od 50 centi, podijeljena sa zaključnom cijenom od 281/8 daje 1,8%.

Kako citati berzanski izvještaj (nastavak)

Kolona 5. P/E odnos (*price-earnings ratio*) je zaključna cijena akcije podijeljena sa zaradama kompanije po akciji tokom proteklih dvanaest mjeseci.

Kolona 6. "Sales" - pokazuje broj akacija kojima se trgovalo, podijeljen sa 100. Na primjer, 15.600 E-System's-ovih akcija prodato je tog dana. Slovo x ispred broja obima (kao u EGG x219) znaci da se akcija prodaje bez prava na isplatu dividende (*ex-dividend*).

Kolona 7. "High" je najviša, a "Low" najniža cijena po kojoj je akcija razmijenjena na dan izvještaja.

Kolona 8. "Close" je poslednja cijena po kojoj je akcija razmijenjena tog dana (cijena na zatvaranju berze).

Primjer berzanskog izvještaja

Yld%:

Prinos, odnosno stopa prinosa. Dobija se dijeljenjem godišnje dividende sa tekucom cijenom akcije.

Sales 100s:

Ukupan broj akcija kojima se trgovalo prethodnog dana. 1,558,400 akcija ove kompanije promijenilo je vlasnika prethodnog dana.

Chg:

Razlika između posljednje cijene na dan izvještaja i posljednje cijene prethodnog dana.

Low:

Najniža cijena placena prethodnog dana za ovu akciju.

52 Weeks		Stock	Div	Yld	P/E	Sales 100s	High	Low	Last	Chg
High	Low									
63.88	35.31	XYZComm	1.76	3.9	15	15584	45.73	44.58	42.20	-0.07

52 Weeks High Low:

Najviša i najniža cijena placena za datu akciju tokom protekle godine.

Stock:

Naziv kompanije. Svaka HOV kojom se trguje na tržištu ima svoj simbol.

Div:

Skracenica za dividendu. Za svaku akciju koju posjeduje investitor ce dobiti 1.76\$ iz godišnjeg profita kompanije.

P/E:

Skracenica za odnos cijena/zarada. To je cijena akcije podijeljena sa zaradom po akciji koju je kompanija ostvarila u protekloj godini.

High:

Najviša cijena placena prethodnog dana za ovu akciju.

Last:

Posljednja cijena akcije placena na kraju prethodnog dana.